

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas

Uztura terapija

Pašnovērtējuma ziņojums

Rīgā, 2024

SATURA RĀDĪTĀJS

I Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
II Resursi un nodrošinājums	13
VI Mācībspēki.....	30
V Pielikumu saraksts.....	33

I Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas/ koledžas stratēģijai un studiju virzienam. Norādīt studiju programmas mērķus, uzdevumus, plānotos studiju rezultātus un novērtēt to sasniedzamību un savstarpējo sasaisti

BAT ir viena no lielākajām privātajām Latvijas augstskolām ar stabilām tradīcijām un skaidru nākotnes vīziju Eiropas augstākās izglītības telpas kontekstā. Augstskola, kura dibināta 1993. gadā, 2022./2023.studiju gadā lepojas ar 3800 studējošiem un vairāk kā 12 000 absolventiem. Augstskolā ir mūsdienīgas mācību telpas, moderna bibliotēka, studējošo pilsētiņa – viesnīca un liela sporta zāle.

BAT ir piešķirta beztermiņa akreditācija (Akreditācijas lapas reģistrācijas Nr.002, 08.05.1997). Izglītības iestādes reģistrācijas Nr.3343800213. BAT īstenotie studiju virzieni – tiesību zinātne, iekšējā drošība un civilā aizsardzība, starptautiskā komunikācija, uzņēmējdarbības vadība, tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība, sabiedriskās attiecības.

BAT darbojas piecas fakultātes/nodaļas:

- Uzņēmējdarbības vadības fakultāte
- Juridiskā fakultāte
- Starptautiskā tūrisma fakultāte
- Informācijas tehnoloģiju nodaļa
- Veselības aprūpes nodaļa

BAT piedāvā studiju iespējas ārzemju studējošajiem – studēt bakalaura, maģistra vai doktora studiju programmās angļu valodā. Ikvienam studējošajam ir iespēja studēt kopā ar topošajiem speciālistiem no 33 valstīm.

BAT ir vadošā privātā augstskola Latvijā, kas sniedz mūsdienīgu, daudzpakāpju, uz biznesu vērstu izglītību. Uzņēmums tiecas būt ilgstoši konkurētspējīgs un dinamisks. Sadarbojoties ar profesionālās izglītības institūcijām, nozaru asociācijām un darba devēju organizācijām, mēs sekmējam tikai darba tirgus prasībām atbilstošu, pieprasītu un valstiski atzītu studiju programmu klāsta piedāvājumu. BAT absolventi spēj pārliecinoši konkurēt Latvijas darba tirgū.

Biznesa augstskola Turība (turpmāk tekstā BAT) ir pārņēmusi no Starptautiskās Kosmetoloģijas koledžas (18.01.2024. LR UR lēmuma Nr. 6-12/4500.; 17.04.2024.Senāta lēmums Nr.7. Skatīt. pielikumā Nr.12) akreditēto studiju virzienu „Veselības aprūpe”, kurā šobrīd jau tiek realizētas divas īsā cikla studiju programmas.

BAT realizēto studiju programmu saturs veidots, balstoties uz konsultācijām ar jomas profesionālajām organizācijām un laika gaitā tiek pilnveidots, atbilstoši docētāju, studējošo, darba devēju un absolventu ieteikumiem, kā arī vadoties no līdzīgām studiju programmām ārvalstu augstskolās. Lai padarītu studiju virzienu konkurētspējīgāku un augstskolas absolventus pieprasītākus darba tirgū, tiek realizēta sadarbība ar darba devējiem un ar nozares profesionālajām asociācijām u.c., iesaistot visas šīs puses studiju procesa organizēšanā un plānošanā.

Lai veicinātu augstskolas konkurētspēju un attīstību, plānots uzsākt realizēt pirmā cikla profesionālo augstākās izglītības studiju programmu "UZTURA TERAPIJA" (turpmāk tekstā – Studiju programma). To plānots iekļaut akreditētajā studiju virzienā „Veselības aprūpe” papildus tajā jau esošajām studiju programmām: īsā cikla profesionālā augstākās izglītības studiju programma „Ārstnieciskā masāža” (kods 41722) un īsā cikla profesionāla augstākās izglītības studiju programma

„Estētiskā kosmetoloģija” (kods 41722).

Studiju virzienā „Veselības aprūpe” iekļautās programmas īsteno Veselības aprūpes nodaļa (turpmāk – VA nodaļa). Absolvējot pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības programmu "Uztura terapija" tiek iegūts grāds veselības aprūpē un uztura speciālista kvalifikācija. Programmā tiek nodrošināta ārstniecības personu, funkcionālo speciālistu sagatavošana uztura terapijā atbilstoši uztura speciālista profesijas standartam, ietverot kompetences, kuras tiek noteiktas medicīniskajās tehnoloģijās.

Lai iegūtu pirmā cikla profesionālo augstāko izglītību veselības aprūpē un uztura speciālista kvalifikāciju studentam pilnībā jāapgūst studiju programma, jāizpilda prasības visos studijuursos, jāaizstāv klīniskā prakse, jānokārto Valsts eksāmens un jāizstrādā un jāaizstāv bakalaura darbs. Programma paredz sagatavot speciālistus, kuri spēj atbildīgi un efektīvi strādāt veselības aprūpē un īstēnot uz pacientu centrētu ārstēšanu un veselības uzturēšanu.

Starptautiskā standartizētā profesiju klasifikācija ISCO 2265 nosaka uztura speciālista galvenos pienākumus un uzdevumus un sniedz ieskatu par profesijas attīstības perspektīvām.

Uztura speciālista konsultācija ir strukturēts process, kuras mērķis ir atbalstīt pacientu mainīt viņa uztura paradumus un uzlabot veselības rādītājus. Agrīna uztura intervence – uztura terapijas plāna izstrāde un konsultēšana, ir būtiska, lai pacientam koriģētu jau esošos uztura trūkumus, regulāri sekotu līdz terapijas laikā – katrā ārstēšanas posmā optimizētu uzturvielu stāvokli un koriģētu ar uzturu saistītās problēmas.

Uztura speciālista konsultācija pieaugušajiem primārās aprūpes iestādē palīdz veikt pareizās uztura izvēles, kas uzlabo glikozes un glikētā hemoglobīna rādītājus, samazina svaru, samazinot vidukļa apkārtmēru un regulē gestācijas svara pieaugumu.¹ Bērniem labāka ķermeņa svara pārvaldība novērota, ja multidisciplinārā aprūpes komandā iesaistīts uztura speciālists.²

Pēc SPKC datiem, 59,4% Latvijas populācijas ir ar lieko svaru vai aptaukošanos.³

1.tabula

LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU VESELĪBU IETEKMĒJOŠO PARADUMU PĒTĪJUMS, 2022 – HEALTH BEHAVIOUR AMONG LATVIAN ADULT POPULATION, 2022

Tabula 167.A. Aprēķinātais ķermeņa masas indekss (ĶMI) pēc mērītiem antropometriskajiem datiem, dzimuma un vecuma grupās (%).

Table 167.A. Calculated body mass index (BMI) based on measured anthropometric measurements by sex and age (%).

		Vīrieši/ Males							Sievietes/ Females							Kopā/ Total	Kopā/ Total
		Vecuma grupa/ Age group							Vecuma grupa/ Age group								
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Kopā/ Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Kopā/ Total		
Ķermeņa masas indekss pēc mērītajiem antropometriskajiem datiem/ Body Mass Index according to measured anthropometric measurements	nepietiekams svars/ underweight	4,3	0,4	0,0	1,4	0,2	1,0	1,1	7,0	4,6	1,5	0,7	0,8	0,0	2,0	1,6	
	normāls/ normal	66,3	50,8	29,4	29,1	33,7	28,3	38,9	73,2	54,3	50,2	31,1	23,8	19,6	39,2	39,1	
	liekais svars/ overweight	24,3	42,3	54,3	47,5	35,6	39,4	41,6	13,9	29,2	31,9	37,4	32,9	34,2	31,0	36,1	
	aptaukošanās/ obese	5,1	6,4	16,3	22,0	30,5	31,3	18,4	6,0	11,9	16,4	30,8	42,6	46,2	27,7	23,3	
	(%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Kopā/ Total	(N)	242	300	311	284	328	179	1644	210	277	332	301	406	378	1904	3548	

Tabula 167.B. Respondentu īpatsvars ar normālo ķermeņa masu (ĶMI 18,5-24,99) pēc mērītiem antropometriskajiem datiem, demogrāfiskajās grupās (%).

Table 167.B. The proportion of respondents with normal body mass (BMI 18.5-24.99) according to the measured anthropometric measurements by demographic group (%).

Efektīva onkoloģisko slimību profilakse saistīta uz pierādījumiem balstītās personiskās darbības –

¹ Mitchell, L. et al. 2017. Effectiveness of Dietetic Consultations in Primary Health Care: A Systematic Review of Randomized Controlled Trials, *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, 117, (12), p. 1941-1962.

² Thompson, L. et al. 2019. The Effectiveness of Nutrition Specialists on Pediatric Weight Management Outcomes in Multicomponent Pediatric Weight Management Interventions: A Systematic Review and Exploratory Meta-Analysis, *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, 119, (5), p. 799-

³ Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, 2022, Slimību profilakses un kontroles centrs, 2023.

uzturēt veselīgu svaru dzīves laikā un ēst veselīgu uzturu.⁴

Ēdiena gatavošanas kursi, padomi kā mazināt gremošanas sistēmas blaknes ķīmijterapijas laikā, izglītojoši materiāli un lekciju apmeklēšana, veikala apmeklējums un iepirkšanās ar uztura speciālistu liecināja par pozitīvām uztura uzvedības izmaiņām un uzlabotām gatavošanas prasmēm.⁵

Uztura konsultācijām vajadzētu būt pirmajai uztura atbalsta izvēlei, kas tiek piedāvāta, lai uzlabotu uztura uzņemšanu un svara pieaugumu kahektiskiem pacientiem, kuri spēj ēdienu uzņemt perorāli.

Uztura konsultācijas jāsniedz sertificētam uztura speciālistiem.⁶

Eiropas klīniskā uztura un vielmaiņas biedrības (The European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN)) ekspertu grupa norāda, lai uzlabotu uztura aprūpi pacientiem ar onkoloģiskām slimībām nepieciešams pielietot individualizētus plānus pacientu aprūpei, kas vērsti uz pacienta ikdienas uzturvērtības palielināšanu un iekaisuma un hipermetaboliskā stresa mazināšanu.⁷

Sekundārajā aprūpē pacientiem ar onkoloģiskām slimībām, kuriem ļaundabīgo audzēju ārstē ar staru terapiju, uztura speciālista konsultācija palīdz palielināt uztura uzņemšanu, ķermeņa svaru un uzlabot dzīves kvalitāti, samazinot blakusparādības.⁵ Uztura atbalsts un interence ir neatņemama onkoloģisko slimību sastāvdaļa. Pacienti ar galvas un kakla vēzi ir pakļauti nepietiekama uztura riskam, kas saistīts ar vēža lokalizāciju, slimības procesu un terapiju.⁸

Uztura speciālista konsultācija par veselīgiem uztura modeļiem, piemēram, Vidusjūras diētu, palīdz kontrolēt glikēmiskos rādītājus pacientiem ar 2. tipa cukura diabētu un samazina hiperaktivitāti un uzmanības deficīta sindroma attīstību bērniem.^{9,10} DASH (Dietary Approach to Stop Hypertension) diētai var būt labvēlīga ietekme uz asinsspiediena, liekā svara un aptaukošanās izmaiņām pusaudža vecumā.¹¹ FODMAP diētai ir labvēlīga ietekme uz kuņģa – zarnu trakta simptomu mazināšanu pacientiem ar iekaisīgām zarnu slimībām to neaktīvā fāzē.¹²

Arvien palielinoties informētībai par veselīgu uzturu un dzīvesveidu kopumā, nepieciešamība pēc uztura speciālistiem turpina pieaugt ne tikai pasaulē, bet arī Latvijā. Daudz vairāk indivīdu meklē kvalificētu speciālistu rekomendācijas saistībā ar uzturu, lai uzlabotu veselību un ar veselību saistītu dzīves kvalitāti. Pieaugot sabiedrības zināšanu līmenim par veselības veicināšanu, lielāka uzmanība tiek pievērsta uztura ietekmei uz veselību un psihoemocionālo kapacitāti.

Pārtikas produktu piedāvājums turpina kļūt plašāks, ilgtspējīgs un dabai draudzīgs, kas rada nepieciešamību pēc speciālistiem, kuri palīdz veikt individuālu uz personu centrētu pārtikas produktu izvēli. Piemēram, aktuāls ir veģetārs un vegāns uzturs, kas ļauj samazināt ietekmi uz vidi. Tāpat

⁴ Lippman, S. et al. 2018. AACR White Paper: Shaping the Future of Cancer Prevention – A Roadmap for Advancing Science and Public Health, *Cancer Prevention Research*, 11, (12).

⁵ Reicks, M., Kocher, M. and Reeder, J. 2018. Impact of Cooking and Home Food Preparation Interventions Among Adults: A Systematic Review (2011–2016), *Journal of Nutrition Education and Behavior*, 50, (2), p.148-172.

⁶ Arends, J. et al. 2021. Cancer cachexia in adult patients: ESMO Clinical Practice Guidelines, *ESMO Open*, DOI:https://doi.org/10.1016/j.esmoop.2021.100092.

⁷ Arends, J., Bachmann, P., Baracos, V., Barthelemy, N., Bertz, H., Bozzetti, F., ... Preiser, J. C. (2017). ESPEN guidelines on nutrition in cancer patients. *Clinical Nutrition*, 36(1), 11–48. https://doi.org/10.1016/j.clnu.2016.07.015.

⁸ National Comprehensive Cancer Network, 2020. NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology. Head and Neck Cancers.

⁹ Papamichou, D., Panagiotakos, B. and Itsiopoulos, C. 2019. Dietary patterns and management of type 2 diabetes: A systematic review of randomised clinical trials, *Nutrition, Metabolism and Cardiovascular Diseases*, 29, (6), p. 531-543.

¹⁰ Del-Ponte, B. et al. 2019. Dietary patterns and attention deficit/hyperactivity disorder (ADHD): A systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 252, p.160-173.

¹¹ Bricarello, L. P. et al. 2018. Effects of the Dietary Approach to Stop Hypertension (DASH) diet on blood pressure, overweight and obesity in adolescents: A systematic review, *Clinical Nutrition ESPEN*, 28, p. 1-11.

¹² Zhan, Y., Zhan, Y. and Dai, S. 2018. Is a low FODMAP diet beneficial for patients with inflammatory bowel disease? A meta-analysis and systematic review, *Clinical Nutrition*, 37, (1), p. 123-129.

bioloģiski audzēta pārtika var veicināt augu un dzīvnieku labturību. Vides ilgtspēju iespējams veicināt ar apzinātu pārtikas produktu iegādi un izmantošanu derīguma termiņa laikā. Uztura speciālists var palīdzēt pielāgot ēdienkarti saskaņā ar personas uzskatiem un vērtībām, ņemot vērā vides un sociālo ietekmi. Ilgtspēja ir aktuāla ne tikai indivīda, bet arī veselības aprūpes līmenī, tai nepieciešama sabiedrības iesaiste un atbildība. Ilgtspējīga veselības aprūpes sistēma ietver ne tikai finanšu efektīvu izmantošanu, bet arī medicīnisko resursu – zāļu, aprīkojuma – pārvaldību. Tāpat pētniecība un inovācijas ir neatņemama ilgtspējīgas veselības aprūpes sastāvdaļa – jaunākās tehnoloģijas un zinātniskie atklājumi var uzlabot slimību diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi.

Svarīgi uzsvērt, ka nepieciešamība pēc uztura speciālistiem ir dinamiska un mainās atkarībā no sabiedrības veselības, tās izglītības līmeņa un veselības aprūpes sistēmas. Plānojot veselības aprūpes politiku un izglītības programmas, būtu jāņem vērā šie faktori, lai nodrošinātu atbilstošu un efektīvu uztura speciālistu pakalpojumu pieejamību.

Uztura speciālistiem ir nozīmīga loma sabiedrības veselības uzlabošanā, jo, veicot korekcijas uztura paradumos un īstenojot atbilstošu uztura terapiju, var ievērojami samazināt priekšlaicīgu nāves gadījumu skaitu, paildzināt veselīgi nodzīvotos dzīves gadus un būtiski samazināt ar uzturu saistīto neinfekcijas slimību slogu. Savlaicīga uztura speciālista konsultācija palīdz novērst un ārstēt gan akūtus, gan hroniskus stāvokļus, nodrošinot pacienta veselības un ar veselību saistītas dzīves kvalitātes uzlabošanu. Uztura speciālisti veido neatņemamu kompleksas veselības aprūpes daļu.

Jāapzinās, ka katra slimība, kuras norise var tikt uzlabota vai ārstēta, izmantojot uztura terapiju, sniedz ne tikai individuālu labumu, bet arī mazina ekonomisko slogu valstī, uzlabojot kopējo sabiedrības labklājību. Vērtējot no ekonomiskās prizmas, ēšanas paradumi ietekmē indivīda darba spējas, aktivitāti un produktivitāti. Ilgtermiņā tiek samazināts risks saslimt ar hroniskām slimībām, kas varētu negatīvi ietekmēt darba spēju resursus, turklāt izmaksas saistībā ar slimību ārstēšanu un veselības aprūpi mazinās.

Dotajā brīdī Latvijā tikai viena augstskola realizē studiju programmu, kuras absolventi iegūst uztura speciālista kvalifikāciju. Savukārt Latvijas Diētas un Uztura speciālistu asociācija (turpmāk LDUSA) veic speciālistu sertifikāciju. Pēdējo 4 gadu sertifikācijas rezultātus var apskatīt 2. tabulā.

2. tabula

Gads	Sertificējamās ārstniecības personas	Sertificēti uztura speciālisti	%
2020	13	4	31
2021	9	1	11
2022	5	1	20
2023	18	6	33
Kopā	45	12	

Lai arī Rīgas Stradiņa universitāte nodrošina uztura speciālistu sagatavošanu studiju programmā “Uzturs” jau 20 gadus (283 absolventi), speciālistu skaits, kuri ir sertificēti un strādā ārstniecības iestādēs joprojām ir katastrofāli zems. Šobrīd pēc Veselības inspekcijas rīcībā esošajiem datiem (20.12.2023.) ārstniecības iestādēs strādā tikai 43 sertificēti uztura speciālisti. Apzinoties situāciju nākas secināt, ka, absolvējot Rīgas Stradiņa universitātes studiju programmu “Uzturs”, studējošie izvēlas strādāt veselības veicināšanas sektorā, nevis piedalīties ārstniecības procesā, realizējot uztura terapiju. Tas liecina, ka nepieciešama studiju programma, kurā tiks akcentēta uz pacientu centrēta uztura terapija un sagatavoti jaunie speciālisti galvenokārt darbam ārstniecības iestādēs. Studiju

programmā “Uztura terapija” praksei ir atvēlēts daudz ilgāks laiks (salīdzinājumu skat. tālāk.), kas ļaus nodrošināt praktisku zināšanu un pieredzes iegūšanu.

Mazs sertificēto speciālistu skaits kropļo darba tirgu, kā arī Latvijā esošais sertificēto uztura speciālistu skaits un cilvēkresursu izvietojums teritoriālajās vienībās ārpus Rīgas (*skat. 3. tab.*) nav atbilstošs pacientu vajadzībām. Īpaši tas skar pacientus, kuri nevar saņemt pakalpojumus prioritārajās veselības jomās: sirds un asinsvadu, onkoloģijas, bērnu aprūpes un garīgās veselības jomā.

3. tabula

Uztura speciālistu cilvēkresursi Latvijā

Rīga	28
Daugavpils	2
Jelgava	3
Jūrmala	5
Liepāja	4
Ventspils	1
Aizkraukles novads	1
Cēsu novads	3
Dobeles novads	2
Ķekavas novads	1
Limbažu novads	1
Mārupes novads	1
Ogres novads	1
Preiļu novads	1
Ropažu novads	5
Siguldas novads	1
Talsu novads	1
Tukuma novads	1
Valmieras novads	1

Arī ārstniecības iestādes izsaka atbalstu studiju programmas izveidei un ir gatavas nodrošināt prakses vietas, lai tādejādi nākotnē varētu piesaistītu jaunus speciālistus pakalpojuma nodrošināšanai. (skat. atbalsta vēstules un prakses vietu līgumus pielikumu Nr.10).

Studiju programmas mērķis: Sagatavot profesionālus un starptautiski konkurētspējīgus pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības un kvalifikācijas “Uztura speciālists” speciālistus.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Sagatavot studentus atbilstoši Profesionālās augstākās izglītības valsts standarta un Profesijas standarta “Uztura speciālists” prasībām.
2. Nodrošināt teorētisko un praktisko zināšanu bāzi jaunajiem uztura speciālistiem, lai tos sagatavotu augsti kvalificētam patstāvīgam darbam ārstniecības iestādēs.
3. Sagatavot uztura speciālistus, kuri spēj nodrošināt Latvijas valsts intereses, veicināt valsts veselības aprūpes nacionālās programmas un veselības sistēmas darbības efektivitātes uzlabošanu.
4. Sagatavot speciālistus, kuri spēj piedalīties sabiedrības veselības veicināšanā un uzturpolitikas veidošanā.

5. Attīstīt digitālās kompetences, lai speciālisti spētu izmantot informāciju tehnoloģijas, t.sk., mākslīgo intelektu profesionālās darbības veikšanai.
6. Praktizēt izmantot augstus profesionālās ētikas standartus un sekmēt to realizāciju profesionālajā darbībā.
7. Attīstīt studējošo kompetenci zinātniski pētnieciskajā darbībā un vadības principu pielietošanā.
8. Veicināt topošo uztura speciālistu motivāciju profesionālajai izaugsmei un pilnveidei, tālākizglītībai un mūžizglītībai.
9. Veidot izpratni par darbu multidisciplinārā veselības aprūpes speciālistu komandā.
10. Nodrošināt studentiem iespēju turpināt otrā cikla profesionālās augstākās izglītības programmās, lai iegūtu septītā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

Studiju programmas plānotie sasniedzamie rezultāti

Pēc programmas “Uztura terapija” absolvēšanas, students spēj:

1. Patstāvīgi ievākt pacienta anamnēzi, izmantot atbilstošu diagnostiku un medicīniskās ierīces profesionālās darbības veikšanai;
2. Izvirzīt īstermiņa un ilgtermiņa terapijas mērķus, izstrādāt un uzraudzīt uz pierādījumiem balstītu uztura terapijas plānu;
3. Ievērot profesionālo ētiku un komunikācijas principus;
4. Strādāt monoprofesionāli un multidisciplinārā veselības aprūpes speciālistu komandā;
5. Iesaistīties zinātniski pētnieciskajā darbībā;
6. Piedalīties veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošanā;
7. Attīstīt profesionālo karjeru un izmantot tālākizglītības iespējas.

Jaunā programma veidota, ņemot vērā tādus svarīgus izglītības principus, kā starpdisciplināritāte, internacionalizācija, tehnoloģijas un personības veidošanas pieredzes bagātināšana. Studiju programmas izveides pamatojums un tā atbilstība studiju virzienam saskan ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam¹³. Stratēģijā uzsvērts, ka kvalitatīva, visa mūža garumā pieejama un uz radošumu orientēta izglītība ir 21. gadsimta nepieciešamība – tā ļauj reaģēt uz globālās konkurences un demogrāfijas izaicinājumiem un ir viens no priekšnoteikumiem ekonomikas modeļa maiņai (32. punkts). Stratēģijā tiek uzsvērts arī, ka sabiedrības novecošanās būtiski ietekmēs pakalpojumu sektoru, it īpaši veselības aprūpi un tāpēc īpaši svarīgi ir laikus ieguldīt veselības aprūpē, ar to saistītās zināšanās un tehnoloģijās un veselīga dzīvesveida veicināšanā visās paaudzēs (78.punkts). Lai mazinātu demogrāfiskās slodzes negatīvo ietekmi uz ekonomikas izaugsmi un iedzīvotāju sociālo drošību, ir jāpalielina darbaspēka līdzdalība un maksimāli jāizmanto viss Latvijā pieejamais cilvēkkapitāls, t.sk. arī gados vecāki cilvēki, un šīs rīcības izpildi var veicināt uztura speciālisti, kuri darbosies jomās, kas saistītas ar uzturu, veselības uzlabošanu un nostiprināšanu, kā arī slimību profilaksi un ārstēšanu. Izglītības sistēmai ir īpaši jāattīsta spēja patstāvīgi, kritiski un radoši domāt, sadarboties un pielāgoties. Radošuma izglītībai jābūt vērstai uz starpdisciplināru sadarbību un iemaņu attīstīšanu, individualitāti attīstošu, iztēli, radošu domāšanu un talantus izkopjošu izglītības procesu (192.punkts) Programmas aktualitāti pastiprina nepieciešamība veicināt

¹³ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_6.pdf

uzturzinātnes pilnveidošanu Latvijā, veicinot ilgtermiņa sabiedrības veselības attīstību LR Veselības ministrijas izstrādātajām pamatnostādnēm „Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam”.¹⁴

BAT senāta lēmums par studiju programmas izveidi pievienots 12.pielikumā.

Studiju programmas atbilstība augstskolas stratēģijai:

Studiju programma sasaucas ar augstskolas misiju: veicināt paradigmas maiņu, sekmējot izpratni par biznesa vides un ekonomikas procesiem, ilgtspējīgu dzīvesveidu un zaļo tehnoloģiju nozīmi.

Studiju programma veidota, lai sasniegtu BAT stratēģijas mērķus Nr. 1., 3., 5. un 6.:

- *viedokļa līderis tautsaimniecībā, sekmējot uzņēmējdarbības attīstību, kā arī mainot sabiedrības domāšanas paradigmu ilgtspējīga dzīvesveida virzienā;*
- *nodrošināt ciešu uzņēmējdarbības un pielietojamās zinātnes sasaisti, īstenojot aktuālus un jēgpilnus pētījumus;*
- *profesionāls, ar darba tirgu saistīts personāls ar 21.gs. atbilstošām prasmēm un kompetencēm;*
- *ar studiju vidi un saturu apmierināti studējošie.*

Ņemot vērā, ka studijas Biznesa augstskolā Turība raksturo starpdisciplināritāte, internacionalizācija, tehnoloģijas (integrētas visos studiju virzienos) un personības veidošanas pieredzes bagātināšana, VA nodaļā ilgtspējīgas attīstības nākamajā plānošanas periodā liela uzmanība tiks veltīta studiju servisa uzlabošanai, kā arī pakalpojuma sniegšanas kvalitātei. Tiks strādāts, lai akcentētu būtiskas priekšrocības VA nodaļā realizējamajās studiju programmās. Studiju programmas studiju kursus, kur tas iespējams attīstīt studējošo “zaļo domāšanu” un ilgtspēju, iekļaujot atbilstošo tematiku studiju kursu saturā.

Programmas ietvaros tiks paplašinātas sadarbības iespējas ar ārvalstu augstskolām, kas realizē līdzīga formāta bakalaura studiju programmas. Uztura terapija ir starpdisciplināra joma kas sevī ietver veselības, medicīnas, pārtikas un dabas zinātņu saskares jomas. Tā izmanto šo zinātņu metodoloģiju, lai pētītu uzturu, cilvēka un uztura problēmas. Ņemot vērā izglītības aktualitāti, mūsdienās studijas šajā jomā ir neatņemama izglītības sistēmas sastāvdaļa.

Elektroniskā saite uz augstskolas stratēģiju: <https://www.turiba.lv/storage/files/bat-strategija-10-11-2020-web.pdf>

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācītspēki, darba devēji, studējošie u.c.) un iesaistes veidu

Studiju programmu izstrādes process:

- 1) Jaunas studiju programmas izstrādes ideja un konsultācijas ar nozares ekspertiem uzsākta jau 29.08.2023. SKK Padomes protokols Nr. 3-11/23-005. Programmu nolemts iekļaut studiju virzienā „Veselības aprūpe”, kuru plānots turpināt veidot un īstenot jau BAT, VA nodaļā, ievērojot BAT pastāvošo kārtību, atbilstoši BAT „Studiju programmu izstrādāšanas, maiņas un apstiprināšanas nolikumam”:
- 2) Apsverot augstākminētos apstākļus, izmantojot savus resursus, izpētot darba tirgu un sadarbības iespējas ar veselības nozares uzņēmumiem un citiem partneriem, BAT ir nolemts atvērt studiju

¹⁴ Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam <https://www.vestnesis.lv/op/2022/105.4>

virziena "Veselības aprūpe" pilna laika 1. līmeņa profesionālo studiju programmu "Uztura terapija". Studiju programmu tiek plānots sākt īstenot BAT no 2024./2025.studiju gada.

3) 20.02.2024. noslēgts līgums Nr.11 ar programmas direktori, nozares eksperti Gunu Bīlandi par studiju programmas procesu vadību, aktualizēta darba grupa.

Programmas direktors, sadarbībā ar VA nodaļas vadību organizē studiju programmas neatkarīgo ekspertīzi (kurā ietver studiju programmas īstenošanas lietderības pamatojumu, norādot arī studiju programmas būtiskās atšķirības no līdzīgām BAT īstenotām tā paša līmeņa un tā paša studiju virziena studiju programmām.

4) Studiju programmas neatkarīgo ekspertīzi veica veselības aprūpes joma speciālisti, nozares eksperti, darba devēji un studējošo pārstāvji *sadarbībā ar citu augstskolu pārstāvjiem* (skatīt 12. pielikumā 20.02.2024. (Par profesionālā bakalaura studiju programmas Uztura terapija izstrādes darba grupu)

5) Senāts 17.04.2024. pieņēma lēmumu par programmas apstiprināšanu;

6) Sagatavots iesniegums studiju programmas licencēšanai AIC, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem „Studiju programmu licencēšanas noteikumi” un AIC izstrādātajām vadlīnijām “Studiju programmas licencēšanas raksturojuma izstrādei”.

1.3. Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu/ koledžu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu programmām un norādīt galvenos secinājumus

Uztura speciālists ir reglamentēta profesija (2265 01), kurai likumā “Par reglamentētām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” ir noteiktas prasības izglītībai un profesionālai kvalifikācijai. Studiju programma “Uztura terapija” veidota balstoties uz Eiropas Dietologu Asociāciju Federācijas (*European Federation of the Associations of Dietitians* (EFAD)) ziņojumu, kas nosaka kādām jābūt Eiropā strādājošu dietologu kompetencēm. Dokumentā tiek norādīts, ka profesijas kompetences minimāli var atšķirties Eiropas valstu vidū, taču profesijas standarts ir līdzīgs.

Definēt un novērtēt dietologu kompetenci Eiropā ir komplicēti, jo ir atšķirīga ēšanas kultūra, pieejamie pārtikas produkti, klimatiskie apstākļi, emocionālā veselība un sociālās labklājības līmenis dažādās valstīs. Dietologs ir ārstniecības persona, kura ieguvusi bakalaura grādu un padziļinātas zināšanas, prasmes un kompetences uztura terapijā. EFAD definē, ka dietologs var specializēties trīs dažādās jomās: klīniskais dietologs (*Clinical Dietitian*), pārtikas pakalpojumu dietologs (*Food Service Dietitian*), sabiedrības veselības vai kopienas dietologs (*Public Health or Community Dietitian*). Studiju programmas “Uztura terapija” galvenais uzdevums ir sagatavot uztura speciālistus.

Studiju programma “Uztura terapija” veidota atbilstoši Latvijas likumdošanai, kurā sasniedzams noteikts zināšanu, prasmju un attieksmju līmenis (priekšstata, izpratnes, lietošanas, analīzes un sintēzes līmenī), bet būtisks uzsvars tiek likts uz profesionālo ētiku un saskarsmi, uzturmācību, pārtikas gatavošanas tehnoloģijām un uztura terapiju, kas nepieciešams reglamentētajā uztura speciālista profesijā. Būtiskas kompetences, kas jāapgūst uztura terapijas nodrošināšanai ir fizioloģija

un patoloģiskā fizioloģija, akūtu stāvokļu un operatīvās terapijas ārstēšana, izmantojot medicīnisko papilduzturu, enterālo, parenterālo barošanu, kā arī ēdienkaršu, tehnoloģisko karšu izstrāde un integrēšana gan ārstniecības iestādē, gan mājas aprūpē.

EFAD definē, ka uztura terapijā jāietver sešas kompetences:

1. profesionālā ētika veselības aprūpē;
2. padziļināta izpratne dietoloģijā;
3. uz zinātniskiem pierādījumiem balstīta uztura terapija;
4. atbilstoša uztura terapijas izvēle;
5. autonomija, atbildība un kvalitāte uztura terapijā;
6. komunikācija un saskarsme ārstniecības procesā.

Studiju programma "Uztura terapija" stratēģiski veidota kā integrēta studiju programma, ietverot vispārīgos, teorētiskos, medicīniskos bāzes priekšmetus, sabiedrības veselības, uztura terapijas, pārtikas tehnoloģiju un izvēles priekšmetus.

Detalizētam ieskatam tika salīdzināti BAT plānotie studiju kursi ar divām Eiropas universitātēm: *London Metropolitan University* un *Stockholm University*. Lai vienkāršoti atspoguļotu studiju programmās Uztura terapija kopīgos un atšķirīgos elementus, studiju priekšmeti ir sistematizēti septiņos blokos (skatīt 1.pielikumu) un papildus apkopots arī studiju kursu kredītpunktu salīdzinājums šajās augstskolās.

2.pielikumā redzams, ka atsevišķu studiju priekšmetu un to grupu saturā, kā arī pasniegšanas metodēs var būt būtiskas atšķirības. Tomēr ir svarīgi atzīmēt, ka, neskatoties uz šīm atšķirībām, EFAD definētās kompetences uztura terapijā saglabā līdzīgus standartus un prasmes.

Studiju kursi Pārtikas tehnoloģijas un Pārtikas ķīmija tiek nodrošinātas vienlīdz kvalitatīvi visās trīs augstskolās ar mērķi sagatavot uztura speciālistus, kuri spēj kompetenti izstrādāt ēdienkartes un sniegt kvalitatīvas rekomendācijas par gatavošanas tehnoloģijām.

Sabiedrības veselības blokā visās trīs augstskolās rūpīgi izstrādāti studiju kursi sabiedrības veselības veicināšanai un profilaksei. Šajā kontekstā izglītības iestādes pievērš uzmanību, lai nodrošinātu ne tikai studentu teorētiskās zināšanas, bet arī prasmes, kas nepieciešamas sabiedrības veselības jomā un sniegtu būtisku ieguldījumu sabiedrības veselības uzlabošanā. Arī teorētiskie bāzes priekšmeti, kas attīsta izpratni par organisma darbību šūnu, audu un orgānu līmenī, kā arī sniedz padziļinātu informāciju par bioķīmiskiem procesiem organismā, tiek nodrošināti līdzvērtīgā līmenī visās trīs augstskolās. Šīs zināšanas nodrošina studentiem stingru pamatu, lai saprastu un pētītu organisma funkcionēšanu dažādos līmeņos.

Kā norādīts tabulā, vispārīgie bāzes priekšmeti, kas tiks nodrošināti BAT, lai veicinātu personīgās attīstības iespējas, netiek piedāvāti ne Londonas, ne Stokholmas universitātēs. Tāpat arī izvēles priekšmeti, kuros tiek sniegta iespēja padziļināti apgūt kādu kompetenci, piemēram, veselības sportā, runas mākslā vai pārtikas likumdošanā, nav pieejami ārvalstu universitātēs. Tas liecina par augstskolu apņēmību sniegt unikālu izglītības pieredzi, papildinot studentu mācību programmām ar specifiskām un vērtīgām iespējām personīgās un profesionālās attīstības jomā.

BAT izstrādātā studiju programma ir veidota ar mērķi sagatavojot ārstniecības personas darbam klīniskajā vidē. Plānotais studiju saturs topošajiem uztura speciālistiem ļaus labāk saprast pacientu veselības stāvokli, slimības, medikamentu mijiedarbību un citus faktorus, kas var ietekmēt uztura terapiju un palīdzēt risināt dažādus veselības un ar uzturu saistītus jautājumus. Tāpat tas ir aktuāli, lai izstrādātu personalizētus uztura plānus, ņemot vērā pacienta veselības stāvokli un personīgos faktorus. Zināšanas par slimību etioloģiju ļauj efektīvāk izstrādāt profilaktiskus plānus, lai mazinātu

slimību risku un uzlabotu pacientu veselības stāvokli. Pateicoties medicīniskajai pamatizglītībai, uztura speciālisti var veiksmīgi sadarboties ar citiem veselības aprūpes profesionāļiem, nodrošinot integrētu un saskaņotu aprūpi pacientiem. Efektīva sadarbība ar ārstiem ir neaizstājama uz pacientu centrētā veselības aprūpē. Uztura speciālisti ar medicīnisko pamatizglītību demonstrē savu profesionālo uzticamību un ievēro augstus profesionālos standartus, kas ir nepieciešami ārstniecības procesā.

Vēl viens būtisks aspekts ir pētniecības virziens, kas BAT ietverts vispārīgajos priekšmetos. Īpaša uzmanība tiks pievērsta pētījumu metodoloģijas apguvei, prasmju un zināšanu attīstībai, kā arī pētījumu rezultātu integrēšanai praksē. Tas ļauj studentiem veiksmīgi veikt pētniecisko darbību uztura, dietoloģijas un pārtikas ķīmijas jomā, sniedzot iespēju analizēt, kritiski novērtēt un radīt jaunas idejas un alternatīvas pieejas uztura terapijā, sabiedrības veselības jomā un slimību profilaksē.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze, norādot pamatojuma avotus

Ņemot vērā studiju programmas izstrādes mērķus un uzdevumus, šī studiju programma nodrošinās sabiedrības veselības ilgtspēju. Ilgtermiņā un mainīgajos tirgus apstākļus, programma iespējams arī veicinās jaunu specializāciju veidošanos, tādējādi programmai attīstoties atbilstoši pieprasījumam.

Starptautiskā sadarbība uztura terapijā ir būtiska, lai piedāvātu studējošiem dažādas iespējas iegūt pieredzi un zināšanas no dažādām kultūrām un izglītības sistēmām. Vairākas augstskolas ir ievērojamas ar izcilām uztura terapijas programmām un veiksmīgu sadarbību starptautiskajā līmenī.

Realizējot studiju programmu “Uztura terapija” viena no attīstības prioritātēm plānota sadarbība ar ārvalstu universitātēm. Kā prioritārās augstskolas sadarbībai varētu būt: *University of Nottingham* Apvienotajā Karalistē, kas ir pazīstama ar izcilu zinātnes un ar uzturu saistītu pētniecisko darbību. *Wageningen University & Research* Nīderlandē ir viena no pasaules labākajām pārtikas zinātnes un uztura augstskolām. *University of Otago* ir Jaunzēlandes vadošajā augstskola, kas piedāvā uztura zinātnes studiju programmas un piedalās starptautiskajā studentu apmaiņā.

Lai izveidotu starptautisku sadarbību uztura terapijā, dietoloģijā, tiks izvērtēts augstskolu piedāvājums starptautiskajai studentu apmaiņai, kopīgai pētniecībai un citiem sadarbības veidiem.

Tāpat Latvijas Diētas un Uztura speciālistu asociācija atbalsta šo studiju programmu, paredzot, ka topošajiem kolēģiem būtu iespēja ne tikai piedalīties asociācijas organizētajos semināros un konferencēs studiju laikā, bet arī dibināt studentu interešu grupas.

II Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u.c.) un palīgpersonālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.

BAT pamatvērtība ir augsti kvalificēts, kompetents, progresīvs akadēmiskais personāls un profesionāli administratīvie darbinieki. Veiksmīgāku studiju programmu apguvi mēs sekmējam ar augsta līmeņa, modernu materiāli - tehnisko bāzi un plašu metodisko materiālu klāstu. Augstskola rūpējas, lai studējošajiem tiktu nodrošināta mūsdienīga infrastruktūra, kā arī komfortabla, droša un sakopta augstskolas vide. Būtisks kritērijs, izvēloties gan docētājus, gan pakalpojumu sniedzējus, ir uzticamība un profesionālisms, kā arī veiksmīga iepriekšējā sadarbība. Augstskolas darbība tiek balstīta uz nepārtrauktu pilnveidošanos, kā arī izcilas uzņēmējdarbības un kvalitātes vadības sistēmas principiem, apmierinot klientu vēlmes un iegūstot viņu uzticību.

Esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju virzienu studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvi. Studentiem pieejamas 164 datorizētas darbavietas. Stacionāri uzstādīti 30 multimediju projektori, pieejami arī 2 pārnēsājami multimediju projektori.

Auditorijās (37 dažāda lieluma auditorijas, kurās organizēt gan teorētiskās, gan praktiskās nodarbības dažādam studējošo skaitam) atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas – baltās tāfeles, ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparātūra. Studentiem pieejamas datorizētas darba vietas. Uzstādīti stacionārie un pārnēsājami multimediju projektori. Auditoriju skaits ir pietiekams, lai kvalitatīvi nodrošinātu visu plūsmu studijas – gan pilna, gan nepilna laika gan klātienē, gan neklātienē studijas, jo šo plūsmu studiju grafiks ir atšķirīgs. Licences saņemšanas gadījumā, materiāli tehniskais aprīkojums tiks iegādāts atbilstoši programmas īstenošanas gaitai un nepieciešamajiem materiāliem. Skatīt 12.pielikumu. Nepieciešamie resursi atbilstoši semestrim.

Lekcijas tiek organizētas klātienē, Graudu ielā 68, Rīgā, tās notiek konferenču zālēs, auditorijās, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu un sporta zāle. Papildus studējošajiem, ja valstī esošo epidemioloģisko situāciju to nosaka, lekcijas tiek nodrošinātas webex.com platformā.

Par kārtību auditorijās un koplietošanas telpās rūpējas augstskolas apkalpošanas dienests, kura darbinieki regulāri veic telpu uzkopšanu un vēdināšanu.

BAT katru gadu proporcionāli studentu skaita pieaugumam iegulda līdzekļus bibliotēkas tehnoloģiju attīstībā, datu bāzu iegādē un fonda komplektēšanā ar jaunāko literatūru. Nepieciešamās literatūras saraksts katru gadu tiek aktualizēts pēc akadēmiskā personāla un studentu vēlmēm.

Virziena studentiem ir pieejamas Biznesa inkubatora telpas un resursi, datorklases ar „Microsoft Office” un SPSS programmu nodrošinājumu, „Microsoft Office” un programmas pieejamas arī bibliotēkas lasītavā.

Studiju virziena darbību nodrošina vairākas BAT struktūrvienības. Nodaļa un katedras primāri iesaistītas akadēmiskā darba īstenošanā, turpretim studiju daļa un rektora padome nodrošina studiju procesa īstenošanu (skatīt 4. tabulu).

BAT struktūrvienības, kas iesaistītas programmas īstenošanā

Struktūrvienība	Uzdevumi programmas īstenošanā
Rektora padome (rektors, prorektors zinātniskajā un akadēmiskajā darbā)	<p>Rektora padome ir konsultatīva padome augstskolas pedagoģiskā un zinātniskā procesa vadības un starptautiskās sadarbības nodrošināšanai.</p> <p><i>Padomes galvenie uzdevumi ir:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vienota pedagoģiskā procesa augstskolā nodrošināšana; • studiju procesa organizācija un vadība; • zinātniski - metodiskās darbības vadība; • studiju attīstības nodrošināšana; • augstāk minēto uzdevumu izpildes nodrošināšanai nepieciešamo organizatorisko, rīkojuma, izziņu un pārskata dokumentu izstrāde.
Veselības aprūpes nodaļa	<p><i>Nodaļa ir augstskolas struktūrvienība, kas izveidota profesionālās, akadēmiskās, metodiskās un zinātniskās darbības organizēšanai nodaļā īstenojamo studiju virzienos.</i></p> <p><i>Nodaļas uzdevumi ir:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • attīstīt starptautisku konkurētspēju; • veidot jaunas programmas un jaunus kursus; • pilnveidot studiju procesu; • sekmēt akadēmiskā personāla, studējošo un darbinieku lojalitāti; • attīstīt sadarbību ar studējošajiem, darba devējiem un absolventiem; • veidot sadarbību ar citām, arī ārpus Latvijas esošām augstskolām; • veicināt studējošo uzņēmējdarbības analīzes un pašanalīzes, kā arī komunikācijas prasmes, jaunradi un kultūras līmeņa atbilstību starptautiskajai biznesa videi.
Studiju daļa	<p><i>Studiju daļa ir BAT struktūrvienība, kas nodrošina studiju procesa plānošanu un norisi.</i></p> <p><i>Studiju daļas uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plānot un koordinēt studiju procesu. • Nodrošināt docētāju pedagoģiskās slodzes uzskaiti. • Organizēt studiju procesa lietvedību: <ul style="list-style-type: none"> ✓ veikt akadēmisko grupu veidošanu un aktualizēšanu, ✓ veikt studējošo un grupu uzskaiti, ✓ sagatavot rīkojumus par studējošo statusu un studiju grupām, ✓ sagatavot izglītību apliecinājošos dokumentus, ✓ sagatavot studiju kartes. • Nodrošināt studējošo sekmju uzskaiti un analīzi. • Sagatavot statistikas atskaites.
Komercdarbības katedra, Valodu katedra, Tiesību zinātņu katedra, Komunikācijas katedra	<p><i>Katedra ir Fakultātes struktūrvienība studiju, metodiskā un pētniecības darba īstenošanai (turpmāk tekstā – Katedra). Katedra nodrošina studiju kursu īstenošanu, atbilstīgi studiju programmas mērķiem, uzdevumiem un sagaidāmiem rezultātiem.</i></p> <p><i>Katedras uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sistemātiski pilnveidot studiju procesu; • piedalīties Bibliotēkas fonda veidošanā; • organizēt zinātniski pētniecisko un metodisko darbu; • līdzdarboties Augstskolas mūža izglītības sistēmā; • sadarboties ar darba devējiem, studējošajiem un absolventiem studiju procesa modernizēšanas jautājumos;

	<ul style="list-style-type: none"> • veidot studējošo kultūru un pozitīvu attieksmi pret studijām; • organizēt docētāju pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu; • nodrošināt praksi un studiju darbu vadīšanu, apstiprināt to vadītājus; organizēt katedras lietvedību.
--	---

Studiju programmas atbalsta struktūrvienības BAT

<i>Struktūrvienība</i>	<i>Uzdevumi</i>
<i>Studiju informācijas centrs</i>	<p><i>Studiju informācijas centrs (turpmāk – SIC) ir BAT Attīstības daļas struktūrvienība reflektantu, interesentu un studējošo informēšanas un apkalpošanas nodrošināšanai.</i></p> <p><i>SIC uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektantu reģistrēšana un uzņemšana sadarbībā ar Senātā apstiprinātu uzņemšanas komisiju; • informācijas sniegšana studējošajiem un interesentiem; • sniegt uzziņas par BAT pakalpojumiem; • lietvedības organizēšana; ✓ kārtot reflektantu iesniegtos dokumentus; ✓ veidot un uzturēt reflektantu un studējošo personu lietas atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem; ✓ sagatavot līgumus par izglītības iegūšanu, organizēt to slēgšanu, grozījumu veikšanu tajos; ✓ nodrošināt SIC reģistrēto studējošo iesniegumu izskatīšanu, izpildes kontroli; ✓ sagatavot un izsniegt studējošajiem izziņas; ✓ sagatavot studējošajiem atļaujas pārbaudījumu kārtošanai ārpus plānotā laika; ✓ veikt studiju un studējošo kreditēšanas lietvedību; ✓ struktūrvienības kompetences ietvaros veikt saraksti ar studējošajiem; • nodrošināt studējošajiem informāciju par ISIC karšu pasūtīšanas iespējām; • klientu vēlmiņu uzklaušīšana, apkopošana un informācijas nodošana atbilstīgajām struktūrvienībām; • studējošo un studiju datu izmaiņu veikšana datu bāzē.
<i>Informāciju sistēmu daļa</i>	<p><i>Informācijas sistēmu daļa ir BAT struktūrvienība BAT informatīvās sistēmas izveidei, uzturēšanai un pilnveidošanai, kā arī darba un studiju procesa nodrošināšanai ar nepieciešamo datortehniku un programmatūru, veicot to iegādi, uzturēšanu, modernizēšanu, atjaunošanu, uzskaiti un saglabāšanu.</i></p> <p><i>ISD uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmatūras izstrāde, iegāde, ieviešana un uzturēšana BAT vajadzībām. • BAT datortehnikas un programmatūras iegāde, uzstādīšana un apkope. • Datortīkla lietotāju administrēšana. • Datortīkla un datu drošības nodrošināšana. • Datortehnikas un datortīkla resursu izmantošanas uzskaitē un kontrole. • Lietotāju apmācība. • Datortehnikas un datortīkla izmantošanas reglamentējošo dokumentu

	izstrāde.
Bibliotēka	<p><i>Bibliotēka ir BAT struktūrvienība, kas veic studiju un zinātnes informācijas centra funkcijas un uztur BAT bibliotēkas sakarus ar Latvijas un ārvalstu bibliotēkām un informatīvajiem centriem.</i></p> <p><i>Bibliotēkas uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Īstenot Bibliotēkas fonda veidošanas politiku. • Nodrošināt informācijas pieejamību un operativitāti. • Nodrošināt fonda uzturēšanu. • Sniegt pakalpojumus: izsniegt grāmatas, kopēt Bibliotēkas materiālus, brošēt materiālus, pārdot Augstskolas izdevniecības grāmatas, konsultēt lasītājus par Bibliotēkas fondu u.c. • Plānot resursus sadarbībā ar fakultātēm, katedrām un citām struktūrvienībām par kvalitatīva fonda iegādi, darbinieku kvalifikācijas celšanu, Bibliotēkas modernizēšanu un nodrošināšanu ar materiāli tehniskajiem līdzekļiem.
Attīstības daļa	<p><i>Attīstības daļa ir BAT struktūrvienība, kuras darbības galvenais mērķis ir piesaistīt studējošos BAT.</i></p> <p><i>Attīstības daļas funkcijas un uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • BAT zīmolvedība (BAT zīmola stratēģijas izstrāde, grafiskā standarta izstrāde un uzturēšana); • studiju programmu virzīšana tirgū un mārketinga aktivitāšu nodrošināšana un/vai saskaņošana saskaņā ar BAT ilgtermiņa attīstības koncepciju; • studējošo iesaistīšana studiju procesa uzlabošanā, veicot studējošo apmierinātības ar BAT sniegto pakalpojumu mērīšanu un rezultātu izvērtēšanu; • BAT sabiedrisko attiecību plānošana, organizēšana un nodrošināšana saskaņā ar uzņēmuma interesēm un vadības noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem; • sadarbība ar absolventiem (lojalitātes programmas izstrāde un īstenošana, datu bāzes atjaunošana, aptauju veikšana); • Studiju informācijas centra, kas nodrošina reflektantu, interesentu un studējošo apkalpošanu, darbības pārraudzība.
Mūžizglītības nodaļa	<p><i>Mērķis – sekmēt mūžizglītības procesa īstenošanu un Latvijas iedzīvotāju intelektuālā potenciāla izaugsmi atbilstoši Eiropas Savienības un Latvijas mūžizglītības politikas pamatnostādņēm un stratēģijai.</i></p> <p><i>Nodaļas uzdevumi ir:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • veicināt pieaugušo izglītības sistēmas attīstību; • sekmēt iedzīvotāju kvalifikācijas celšanu un viņu izglītošanu; • attīstīt modulārās apmācības pieeju augstākās izglītības iegūšanai.
BAT izdevniecība	<p><i>Izdevniecības mērķis ir sagatavot, iespiest un realizēt BAT un citu izglītības iestāžu studējošajiem, audzēkņiem, skolēniem un docētājiem, kā arī visplašākajai ar uzņēmējdarbību saistītajai sabiedrības daļai mācību, mācību metodisko un praktisko literatūru.</i></p> <p><i>Izdevniecības uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • nodrošināt dažādu grāmatu izdošanu un realizāciju; • atbilstīgi tirgus pieprasījumam un konkurentu darbības analīzei, sadarbībā ar valsts, pašvaldības, privātiem uzņēmumiem, sabiedriskām

	organizācijām un privātpersonām veikt ienesīgu, BAT stratēģijai atbilstīgu darbību; <ul style="list-style-type: none"> • mērķu sasniegšanā nodrošināt taupīgu līdzekļu izlietojumu; • konsultēt BAT darbiniekus izdevējdarbības jautājumos; • izstrādāt augstāk minēto uzdevumu izpildes nodrošināšanai nepieciešamos organizatoriskos un rīkojuma dokumentus.
--	---

Gan akadēmiskās, gan administratīvās struktūrvienības augstskolā spēj nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu organizāciju un uzraudzību, kā arī nodrošināt citas studiju programmas vajadzības.

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informāciju par bibliotēkas un datubāžu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām

2.2.1. Infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma raksturojums un novērtējums

Informācija par studiju procesa izmaiņām tiek ievietota BAT tīmekļa vietnē www.turiba.lv, kā arī informatīvajā sistēmā BATIS latviešu un angļu valodā.

BAT bibliotēka nodrošina plašu informācijas resursu pieejamību atbilstoši augstskolas studiju programmām un pētniecības virzieniem. Bibliotēkas lietotāji var izmantot brīvpieejas bibliotēkas krājumu, periodiskos izdevumus un tiešsaistes elektroniskās datubāzes. Studējošajiem un docētājiem pieejamas vairākas datubāzes, kā, piemēram, EBSCO, Scopus, ScienceDirect u.c. (<https://www.turiba.lv/lv/biblioteka/tiessaistes-datubazes>).

Šobrīd Turības bibliotēkā pieejami 414 ar veselības nozari saistīti izdevumi (kopā 1103 eksemplāri), no tiem 60 izdevumi (93 eksemplāri) saistībā ar Uztura mācību.

Bibliotēkā studenti var saņemt dažāda veida pakalpojumus:

- Drukāto izdevumu un studentu darbu izsniegšana lietošanai lasītavā
- Tiešsaistes datubāžu izmantošana
- Drukāšana, kopēšana, skenēšana
- Kancelejas preču tirdzniecība
- Informācijas resursu izsniegšana uz mājām
- Datorizētu darbavietu izmantošana
- Studiju materiālu iesiešana

Studentiem papildus ir pieejami arī e-resursi, kas sevī iekļauj - Dienas Biznesa rakstu arhīvu, German News Service, Latvijas Vēstneša rakstu arhīvu, Nacionālās informācijas aģentūras LETA arhīvu, Nozare.lv - LETA biznesa portālu. Ja ir nepieciešamība, tad ir iespējams izmantot un piekļūt 11 atvērtajām datubāzēm. "Atvērtā piekļuve" (Open Access) ir kustība, kas sniedz iespēju bez maksas un reģistrācijas piekļūt pilnteksta zinātniskajai informācijai. To var lasīt, lejupielādēt, kopēt, izplatīt, drukāt, citēt vai izmantot jebkurā citā legālā veidā bez finansiāliem, tiesiskiem vai tehniskiem ierobežojumiem.

Virziena studentiem ir pieejamas Biznesa inkubatora telpas un resursi, datorklases ar „Microsoft Office” un SPSS programmu nodrošinājumu, „Microsoft Office” un programmas pieejamas arī bibliotēkas lasītavā. Ir uzsāktas sarunas ar CSC Telecom par sadarbības iespēju CRM sistēmas uzstādīšanai un lietošanai programmas studentu vajadzībām.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā, nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.

Studiju nodrošināšanai BAT izmanto tikai privātos līdzekļus. BAT finansiālais stāvoklis ir izteikti stabils. Katrs finanšu gads, sākot no augstskolas dibināšanas, ir noslēdzies ar peļņu. Tam iemesls ir gan augstskolas veiksmīgā saimnieciskā darbība, gan arī pārdomāta un mērķtiecīga darbība izglītības jomā. Finansēšanas plānu katram gadam nosaka augstskolas budžets. Ieņēmumus veido studiju maksas augstākajā izglītībā, dalības maksas semināros, viesnīcas pakalpojumi un citi saimnieciskās darbības ieņēmumi. Proporcionāli ieņēmumiem budžetā tiek plānoti izdevumi, kuru galvenās pozīcijas ir personāla darba samaksa, sociālās apdrošināšanas maksājumi, telpu uzturēšanas izdevumi un komunālie maksājumi, mācību procesa materiālie izdevumi, jaunu iekārtu iegāde, kā arī telpu pārbūve un remonts.

BAT 2022./2023. finanšu gadā neto apgrozījums ir palielinājies par 3,64 procentiem, salīdzinot ar 2021./2022. finanšu gadu. Taču, turpinoties Covid-19 pandēmijas izraisītajām izmaiņām ārējā vidē, kā arī klāt nākot ievērojamām svārstībām dažādu preču un pakalpojumu tirgos dēļ karadarbības uzsākšanās Ukrainā, uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas virknē pozīciju ir diezgan ievērojami pieaugušas. Tā rezultātā BAT šo finanšu gadu ir pabeigusi ar zemākiem peļņas un rentabilitātes rādītājiem, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Tomēr Sabiedrības darbība aizvien ir pārliecinoši rentabla un BAT finansiālā situācija arī šobrīd ir vērtējama kā ļoti stabila.

2022./2023. finanšu gada neto apgrozījums bija EUR 6 040 860, bruto peļņa EUR 1 242 928, bet pārskata gada peļņa pēc nodokļu nomaksas EUR 46 300. BAT studiju ieņēmumi ir EUR 4 251 310. Pamatkapitāla summa pārskata gada bilanci uz 30.06.2023. norādīta EUR 2 134 300, pašu kapitāla summa kopā – EUR 5 949 620.

Minimālais studentu skaits, lai varētu uzsākt programmas realizāciju ir 10 cilvēki.

Licencējamās programmas plānotā studiju mācību maksa reflektantiem ir 3 500 EUR gadā, kas kopā pa studiju programmu vienam studējošajam sastāda 14 000 EUR. Studiju laikā studējošajam var rasties papildus izmaksas, ja studējošais nespēj savlaicīgi izpildīt saistības par studiju programmas apguvi, kā arī izdevumi, kas ir saistīti ar noslēguma darba izstrādi. Tabulā veikts ieņēmumu un izdevumu prognozējamais aprēķins (skatīt 5. tabulu).

Studiju programmas izmaksu aprēķins (ilgums 4 gadi), EUR

"Uztura terapija" programmas finanšu prognozes (naudas plūsma)					
<i>Visas naudas summas norādītas EUR</i>					
Cena gadā	3500				
Maksājošie studenti					
	0.gads	1.gads	2.gads	3.gads	4.gads
1.uzņemšana		30	20	15	12
2.uzņemšana			30	20	15
3.uzņemšana				30	20
4.uzņemšana					30
		30	50	65	77
Ieņēmumi kopā		105 000	175 000	227 500	269 500
Izdevumi	0.gads	1.gads	2.gads	3.gads	4.gads
Licence, akreditācija	2 761		12 479		
<i>Apgrozāmie līdzekļi</i>		5 000	10 000	15 000	20 000
Mārketinga, pārdošana	10 000	15 000	15 000	20 000	20 000
Datubāzes, bibl.fonds	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Akadēmiskās h		960	1 920	3 456	4 608
Vid. bruto likme / h		20	20	20	20
VSAOI / h		5	5	5	5
Akad.algas kopā		23 731	47 462	85 432	113 910
<i>Algas pret ieņēm.</i>		23%	27%	38%	42%
Rezerve nepar.izd.	2 500	5 000	10 000	15 000	20 000
Ieņēmumi		105 000	175 000	227 500	269 500
Izdevumi	-30 261	-63 731	-109 941	-150 432	-188 910
Tirā NP	-30 261	41 269	65 059	77 068	80 590
Kumulatīvi	-30 261	11 008	76 066	153 134	233 724
izm. uz studentu		-2 124	-2 199	-2 314	-2 453

Studiju mācību maksa izvēlēta, ņemot vērā mācību maksu līdzvērtīgām studijām Latvijas augstskolās un citās Eiropas augstskolās.

2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai

Materiāltehniskā bāze ir atbilstoša jaunas studiju programmas licencēšanai un īstenošanas uzsākšanai. Skatīt sadaļas 2.1., 2.2., 2.3.

Licences saņemšanas gadījumā, materiāli tehniskais aprīkojums tiks iegādāts atbilstoši programmas īstenošanas gaitai un nepieciešamajiem mācību materiāliem. Skatīt 12. pielikumu.

** Ja studiju programmu plānots īstenot tālmācības studiju formā un/vai augstskolas/ koledžas filiālē, sniegt 2.1.-2.4.. kritēriju analīzi atbilstoši tālmācības studiju formai un/ vai filiālēm.*

Nav attiecināms.

III Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursus/ moduļus, to aktualitāti, savstarpējo saisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Sniegt novērtējumu par studiju kursus/moduļos sasniegamo rezultātu saisti ar studiju programmas rezultātiem (novērtējums balstoties uz veikto kartējumu)

Studiju programmas apjoms ir 240 kredītpunkti, kas tiek īstenoti četros studiju gados. Programma sastāv no vispārīzglītojošiem studiju kursiem 33 kredītpunktu apmērā, nozares teorētiskajiem pamatkursiem un informācijas tehnoloģiju kursiem 60 kredītpunktu apmērā. Nozares profesionālās specializācijas kursi sastāda 90 kredītpunktus, izvēles daļas kursi -deviņus kredītpunktus. Klīniskā prakse tiks īstenota 30 kredītpunktu apjomā, un Valsts pārbaudījums sastāda 18 kredītpunktus no studiju programmas.

Lai jaunie speciālisti būtu sagatavoti veselības aprūpes īstenošanai, profesionālās specializācijas saturā ir iekļauti trīs būtiskas sadaļas – *Uztura un ēdienkartes dizains, Uztura terapija un Pārtikas tehnoloģijas un gatavošana*, kas sastāda 45 kredītpunktus.

Studiju programmas organizācija ir būtisks aspekts, kas ietekmē studentu izglītības pieredzi un gatavību darbam profesionālajā vidē. Studiju programmai jābūt skaidri strukturētai un organizētai, nodrošinot loģisku kursu secību. Sākotnējos semestros studenti var apgūt pamatprasmes, savukārt vēlākos semestros tiek piedāvātas specializētas un padziļinātas zināšanas.

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Uztura terapija” kredītpunktu sadalījumā tiek ņemti vērā Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 305 "Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu"¹⁵, kur noteikts, ka bakalaura programmas:

1. studiju kursi obligātajā apjomā ne mazāk kā 30 kredītpunkti;
2. nozares (profesionālās darbības jomas) teorētisko zināšanu pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi vismaz 54 kredītpunktu apjomā;
3. nozares (profesionālās darbības jomas) atbilstošas specializācijas studiju kursi vismaz 90 kredītpunktu apjomā;
4. izvēles daļas studiju kursi vismaz deviņu kredītpunktu apjomā;
5. prakse vismaz 30 kredītpunktu apjomā;
6. valsts pārbaudījums vismaz 18 kredītpunktu apjomā.
7. Studiju programmas apjoms ir 240 kredītpunkti.

Studiju programmas satura atbilstību valsts izglītības standartam novērtējums, skatīt 3. pielikumā.

Programma izveidota pamatojoties uz Uztura speciālista profesionālās kvalifikācijas prasībām¹⁶ un Profesionālās izglītības likumu.¹⁷

Zemāk pievienota tabula (skatīt 6. tabulu), kas atspoguļo studiju kursu sadalījumu atbilstoši priekšmetu grupām, bet studiju kursu pēctecība pa semestriem atspoguļota 6. pielikumā.

6. tabula

¹⁵ Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 305 "Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu. 13.06.2023. *Latvijas Vēstnesis*. 118.

¹⁶ Profesijas standarts. Sabiedrības veselība. Uztura speciālista profesionālās kvalifikācijas prasības. Saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2023. gada 9. augusta sēdē, protokols Nr. 4. Pieejams: <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-268.pdf>

¹⁷ Profesionālās izglītības likums. 14.07.1999. *Latvijas Vēstnesis*. 213/215.

Studiju kursu sadalījums atbilstoši priekšmetu grupām

Biznesa augstskola Turība “Uztura terapija”			
Priekšmetu grupa	Studiju kursi	KP	Semestris
Vispārizglītojošie studiju kursi	Uzņēmējdarbība	9	2 un 7
	Civilā un vides aizsardzība, neatliekamā palīdzība	3	2
	Medicīnas terminoloģija latīņu un angļu valodā	3	1
	Filozofija un medicīnas ētika	3	1
	Pedagoģija	3	2
	Ķīmija	3	1
	Angļu valoda profesionālajā darbībā	3	1
	Pētniecības prakse	6	2
KOPĀ		33	
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	Bioloģija	3	1
	Fizioloģija	6	1
	Patoloģiskā fizioloģija	3	2
	Kursa darbs I	3	2
	Anatomija	6	1
	Propedeutika	3	3
	Funkcionēšanas spēju klasifikācija un novērtēšana	3	3
	Medicīniskās rehabilitācijas aspekti	3	4
	Sabiedrības veselība un epidemioloģija	3	3
	Psiholoģija un psihoterapijas pamati	3	3
	Mākslīgais intelekts profesionālajā darbībā	3	4
	Mikrobioloģija	3	2
	Histoloģija	3	2
	Bioķīmija	6	3
	Uztura speciālistu prakse un profesionālās iemaņas	3	1
	Pētniecības un statistikas pamati	6	7
KOPĀ		60	
Nozares profesionālās	Konfliktu risināšana un mediācija	3	6
	Ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas metodes	3	5
	Uztura politika un plānošanas sistēma	3	5
	Pārtikas ķīmija	6	3
	Kursa darbs II	3	3
	Uzturs un kognitīvi biheiviorālā terapija	3	6
	Laboratorisko izmeklējumu interpretācija	3	5
	Farmakoloģijas pamati, uzturs un zāļu mijiedarbība, uztura bagātinātāji	3	4
	Klīniskās aprūpes pamati	3	6
	Neiroloģija	3	4
	Psihiatrija un narkoloģija	3	4
	Infekciju slimības	3	4

specializācijas kursi	Uzturs un ēdienkartes dizains	9	3 un 4
	Pediatrica un zīdaiņu uzturs	3	4
	Pārtikas tehnoloģijas un gatavošana	15	5 un 6
	Uztura terapija	21	5 un 6
	Kursa darbs III	3	6
KOPĀ		90	
Izvēles daļas kursi	Veselības sports	3	7
	Runas māksla	3	4
	Veselības veicināšana un profilakse profesionālajā darbībā	3	6
	Pārtika ar pievienoto vērtību	3	6
KOPĀ		9	
Klīniskā prakse	Klīniskā prakse	30	7 un 8
KOPĀ		30	
Valsts pārbaudījums	Bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana	15	7 un 8
	Valsts eksāmens	3	8
KOPĀ		18	
KOPĀ		240	

Lai nodrošinātu nepieciešamo teorētisko zināšanu apguvi studiju programmas vispārīzglītojošā daļā apkopotī astoņi studiju kursi 33 kredītpunktu apjomā – *Uzņēmējdarbība, Civilā un vides aizsardzība, neatliekamā palīdzība, Medicīnas terminoloģija latīņu un angļu valodā, Filozofija un medicīnas ētika, Pedagoģija, Ķīmija, Angļu valoda profesionālajā darbībā, Pētniecības prakse*. Studiju kursā *Pētniecības prakse* studentiem tiks mācīts kā izstrādāt pētnieciskā darba mērķus, hipotēzi, pētniecisko jautājumu un uzdevumus, izvēlēties un pielietot pētījumam atbilstošas datu ieguves, apstrādes un analīzes metodes, patstāvīgi formulēt un argumentēt savus secinājumus. Studējošie apgūs iemaņas darbam ar zinātnisko literatūru un datubāzēm, kā arī metodoloģijas pamatprincipus. Lai turpmāk risinātu pētniecības jautājumus, studiju kursā tiks integrēta apmācība gan par ētiskajiem aspektiem zinātniskajos pētījumos, gan attīstītas prasmes izstrādāt ziņojumu par pētījumu. Šis studiju kurss ir kā bāze turpmākai zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanai pētniecībā šajā studiju programmā.

Nozāres teorētisko zināšanu pamatkursi 60 kredītpunktu apjomā ir paredzēti, lai sniegtu izpratni par organismā notiekošajiem procesiem un cilvēka veselību ietekmējošiem faktoriem. Šajā sadaļā iekļauti sekojoši 16 studiju kursi: *Bioloģija, Fizioloģija, Patoloģiskā fizioloģija, Kursa darbs patoloģiskā fizioloģijā, Anatomija, Propedeutika, Funkcionēšanas spēju klasifikācija un novērtēšana, Medicīniskās rehabilitācijas aspekti, Sabiedrības veselība un epidemioloģija, Mikrobioloģija, Histoloģija, Bioķīmija, Uztura speciālistu prakse un profesionālās iemaņas, Pētniecība un statistikas pamati*. Lielāko daļu šo studiju kursu pasniegs jaunie ārsti rezidenti, kuri gatavi iesaistīties programmā ar inovatīvu pieeju apmācot topošos uztura speciālistus, lai jau studiju procesā īstenotu multidisciplināru sadarbību ārstniecības procesam.

Uztura speciālistiem darbā ar pacientiem nepieciešamas labas komunikācijas prasmes, lai īstenotu uz pacientu centrētu pieeju un sasniegtu izvirzītos mērķus, kā arī spētu sadarboties ar citiem veselības aprūpes speciālistiem. Studiju kursa *Psiholoģija un psihoterapijas pamati* mērķis ir sniegt priekšstatu

par psiholoģijas pamatkonceptijām, izskaidrot ķermeņa un psihi mijiedarbību un attīstīt prasmi iegūtās zināšanas pielietot profesionālajā darbībā.

Nemot vērā digitālo resursu straujo attīstību un globalizāciju, studējošajiem būs iespēja iepazīties ar inovatīvām pieejām un mākslīgā intelekta risinājumiem uztura speciālista profesionālajā darbībā studiju kursa *Mākslīgais intelekts profesionālajā darbībā* ietvaros.

Lai sagatavotu konkurētspējīgus uztura speciālistus, svarīgi nodrošināt daudzpusīgu izglītību, praktisko pieredzi un kompetences, tāpēc tiks īstenoti 17 nozares profesionālās specializācijas studiju kursi 90 kredītpunktu apjomā: *Konfliktu risināšana un mediācija, Ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas metodes, Uztura politika un plānošanas sistēma, Pārtikas ķīmija, Kursu darbs pārtikas ķīmijā, Pārtikas tehnoloģijas un gatavošana, Uztura un ēdienkartes dizains, Laboratorisko izmeklējumu interpretācija, Farmakoloģijas pamati, uzturs un zāļu mijiedarbība, uztura bagātinātāji, Klīniskās aprūpes pamati, Uzturs un kognitīvi biheiviorālā terapija, Pediatrija un zīdaiņu uzturs, Neiroloģija, Psihiatrija un narkoloģija, Infekciju slimības, Uztura terapija un Kursu darbs uztura terapijā.*

Veiksmīgai izglītības programmai svarīgi nodrošināt sadarbību ar nozares ekspertiem, kas piedalās programmas izstrādē. *Uztura terapija* atspoguļo aktuālās prasības dietoloģijā, tāpēc nepieciešams studējošiem sniegt zināšanas un prasmes uztura terapijā kā atsevišķā veselības aprūpes nozarē, lai tie spētu izstrādāt uztura terapijas plānu dažādu slimību gadījumā. Pirms *Uztura terapijas* uzsākšanas, nepieciešamas priekšzināšanas par uzturvielu iedalījumu, funkcijām un nozīmi cilvēka organismā, kā arī uztura īpatnībām dažādos vecumos, kas tiks sniegtas studiju kursā *Uztura un ēdienkartes dizains*. Šis studiju kurss nodrošinās prasmes novērtēt uztura paradumu atbilstību valstī noteiktajām rekomendācijām, Latvijas iedzīvotāju uzturu, kā arī sniedz ieskatu par uztura pētījumiem Latvijā.

Studiju programmu “Uztura terapija” realizē kvalificēti pasniedzēji un nozares profesionāļi, kuri regulāri paaugstina kvalifikāciju ārvalstīs dažādos uztura terapijas virzienos. Sertificētie pasniedzēji ieguvuši profesionālo pieredzi *Monash University* Austrālijā “Low FODMAP diet for dietitian”, *SIBO Doctor Education* Austrālijā “SIBO Mastery programe”, Birmingēmas bērnu slimnīcas Iedzimto vielmaiņas slimību nodaļā Apvienotajā Karalistē, bērnu uzturu *Boston University*, sporta uzturu *International Olympic Committee's*, antropometriskos mērījumus *The International Society for the Advancement of Kinanthropometry St Marys University*, Apvienotajā Karalistē, tālākizglītības programmas klīniskajā uzturā *ESPEN Life Learning Courses*, kognitīvi biheiviorālā terapiju pacientiem ar ēšanas traucējumiem *University of Oxford*. Studiju procesā *Uztura terapijas* lektori īsteno arī mentora funkcijas, lai sniegtu padomus, atbalstu studiju procesā, veicinātu studējošo motivāciju, aktīvu iesaistīšanos, praktisku pieredzi un gatavību darbam pēc studiju absolvēšanas.

Ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas integrēšana veselības aprūpes procesā, samazina slimību klīniskās un funkcionēšanas sekas, izmantojot rentablu medicīniski ekonomisku pieeju. Studiju kursā *Ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas metodes* studējošiem būs iespēja apgūt praktiskās iemaņas dažādu ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas mērījumu veikšanai, kā arī diferencēt dažādas ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas metodes un instrumentus. *The International Society for the Advancement of Kinanthropometry (ISAK)* ir vienīgā starptautiskā organizācija pasaulē, kas nodrošina antropometrijas speciālistu apmācības, un studiju kursa *Ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas metodes* pasniedzēja ir vienīgais antropometrijas speciālists Latvijā ar šādu diplomu.

Studiju kursi *Uztura un ēdienkartes dizains, Uztura terapija* un *Ķermeņa kompozīcijas novērtēšanas metodes* ir nozīmīgi, lai sagatavotu konkurētspējīgus speciālistus, kuri pārzina ne vien teoriju un

izmanto zinātniskos pētījumus, bet arī praktiski spēj risināt uztura jautājumus saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas stratēģijām. Šos kursus nodrošina tikai sertificēti uztura speciālisti, kuri pārvalda uztura terapijas nozari un ir spējīgi pilnvērtīgi sagatavot topošos uztura speciālistus darbam klīniskajā vidē.

Lai studentiem sniegtu zināšanas, kas var būt noderīgas gan personīgajā, gan profesionālajā dzīvē un attīstīt intelektuālo izpratni, kas var būt saistīta ar karjeras mērķiem, studiju programmā ir iekļauti trīs izvēles daļas studiju kursi deviņu kredītpunktu apjomā: *Veselības sports, Runas māksla, Veselības veicināšana un profilakse profesionālajā darbībā, Pārtika ar pievienoto vērtību.*

Klīniskā prakse divu semestru garumā 30 kredītpunktu apjomā nodrošinās praktisku pieredzi, pielietot iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences klīniskajā vidē ārstniecības iestādēs. Balstoties uz studentcentrētas izglītības principiem, studentiem tiks sniegta iespēja īstenot *Klīnisko praksi* specializējoties sev interesējošā jomā. Tādējādi veicinot nepārtrauktu interesi sekot novitātēm un pētniecības aktualitātēm, topošiem uztura speciālistiem tiek sekmēta prasme mācīties visos dzīves posmos, neatkarīgi no vecuma vai profesionālās pieredzes.

Lai pārliecinātos, ka studijuursos tiks sasniegti studiju programmas rezultāti, tika veikts studiju programmas kartējums. Kartēšanas laikā tika pārbaudīta studiju programmas rezultātu sasniegšana realizējot katru no studiju kursiem. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumi.

Studiju programmas atbilstības profesiju standartam skatīt 4.pielikumā.

Studiju programmas plānojumu visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām skatīt, 6. pielikumā. Studiju kursu aprakstus, skatīt 7. pielikumā. Studiju kursu kartējums, skatīt 8. pielikumā.

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Uztura terapija” studiju izstrādē un realizācijā ir ievērota studentcentrēta pieeja. Studiju programmas īstenošanas mehānisms paredz studentiem apgūt noteiktu kredītpunktu skaitu, piedaloties mērķtiecīgā studiju procesā, līdzdarbojoties klātienē lekcijās un nodarbībās, un klīniskajā praksē, kā arī strādājot patstāvīgi vai sadarbojoties grupās ar citiem studentiem, secīgi īstenojot studiju kursus noteiktos uzdevumos, apgūstot izvirzītos sasniedzamos rezultātus. Studiju programma tiek īstenota pilna un nepilna laika klātienē, gan darba dienās, gan vakaros un brīvdienās.

Studiju procesā tiks ņemta vērā studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, lai veicinātu studentu mācīšanās motivāciju, pašrefleksiju un iesaistīšanos studiju procesā. Mācību metodes tiks pielāgotas katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Regulāras docētāju metodiskās sēdes katru semestri nodrošinās iespēju pasniedzējiem dalīties ar pedagoģiskajām pieejām, izstrādāt apmācības metodes un piemērot tās konkrētu studiju kursu vajadzībām, veicinot studiju programmas nepārtrauktu uzlabošanu.

Programmas īstenošanai tiks izmantotas daudzveidīgas studiju metodes:

1. Lekcijas un semināri, izmantojot ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī veicinot diskusijas, grupu darbus un citas aktīvās darba formas kā papildinājumu teorētiskajam materiālam.
2. Nodarbībās tiks izmantotas brīvpieejas tehnoloģiskie risinājumi, radot tehnoloģiju bagātinātu mācību vidi, un modelējot modernu un dinamisku mācību procesu.
3. Studiju metožu klāstā būs arī starppārbaudījumi un patstāvīgie darbi, piemēram, referāti, zinātnisko rakstu analīze, praktisko gadījumu izpēte, prezentāciju sagatavošana, klīnisko gadījumu analīze, un citi veidi, piemēram, kursa darbi, ēdienkaršu izstrāde u.c.

Studiju programmas pārbaudes formas

Pārbaudījumos tiek vērtētas studējošo zināšanas, prasmes un iemaņas, kuras ir noteiktas studiju programmās.

Galvenās pārbaudes formas studiju programmas apguves laikā ir kārtējie pārbaudījumi un studiju kursu noslēguma pārbaudījumi. Studiju programmas noslēgumā ir valsts pārbaudījums, kurš sastāv no bakalaura darba izstrādes un aizstāvēšanas un kvalifikācijas eksāmens.

Kārtējie pārbaudījumi – ir studiju kursa apguves laikā organizētie pārbaudījumi. Kārtējos pārbaudījumus organizē un vada studiju kursa docētājs. Kārtējo pārbaudījumu skaits ir noteikts studiju kursa aprakstā. Kārtējos pārbaudījumus docētājs vērtē ar atzīmi 10 ballu sistēmā.

Studiju kursa noslēguma pārbaudījumi - ir pārbaudījumi, ar ko noslēdzas studiju kursa apguve. Katra studiju kursa noslēguma pārbaudījuma veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Pārbaudījuma vietu un laiku nosaka konsultāciju un eksāmenu grafiks. Studiju kursa noslēguma pārbaudījumu vērtējumi tiek reģistrēti augstskolas elektroniskajā sistēmā BATIS.

Studiju kursa noslēguma pārbaudījumu veidi ir:

- **Eksāmeni** - pārbaudījums, kurā novērtē studējošo iegūtās zināšanas, prasmes un iemaņas attiecīgajā studiju kursā ar atzīmi 10 ballu sistēmā. Eksāmens ir nokārtots, ja studējošais iegūst atzīmi, kas nav zemāka par 4 ballēm (gandrīz viduvēji). Eksāmenu pieņem studiju kursa docētājs.
- **Aizstāvēšana** - pārbaudījums, kurā pārbauda studējošā zināšanas par attiecīgās zinātņu nozares un apakšnozares mūsdienu teorētiskajām atziņām un praktiskajām problēmām. Aizstāvēšana tiek organizēta saskaņā ar studiju grafiku BAT Veselības aprūpes nodaļā ar tās organizēto pārbaudījuma komisiju, ko veido augstskolas docētāji un nozares praktiķi (komisiju veidošanu reglamentē BAT normatīvie dokumenti - Nolikums par studiju darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu, Valsts pārbaudījuma nolikums). Vērtē ar atzīmi 10 ballu sistēmā.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā.

Prakses mērķis ir nostiprināt zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas, lai kvalitatīvi nodrošinātu uztura terapijas procesu, atbilstoši Uztura speciālista profesijas standartam.

Prakse nodrošina pieredzi un izpratni par reālajām situācijām uztura terapijā, veicina individuālo attīstību, un palīdz sasniegt studiju programmas kopējos mērķus, veidojot sasaisti starp teorētiskajām zināšanām un praktisko pielietojumu ārstniecības procesā.

Izvēloties prakses vietu, svarīgi, lai ārstniecības iestādē būtu sertificēts uztura speciālists (prakses vadītājs), kurš spēj sagatavot studējošo profesionālai darbībai, kas vērsta uz pacienta veselības un labsajūtas uzlabošanu, ņemot vērā visus faktorus, kas spēj ietekmēt uzturu un dzīvesveidu. Prakses vadītājam jābūt arī mentoram, kurš daloties ar savām zināšanām un kompetenci, sagatavo studējoš pacientu centrētai veselības aprūpei.

Veidojot studiju programmu ir skaidri definēti prakses uzdevumi un saņemt atbalsts no darba devējiem un nozares kopumā par prakses nodrošināšanu. Noslēgti sadarbības līgumi ar prakses devējiem. Skatīt 10. pielikumu. 8.pielikumā pievienots prakses nolikums un prakses programma.

3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti

Jaunās studiju programmas realizēšanā tiks ievērota jau līdz šim BAT nodrošinātā politika, gan nodrošinot kvalitāti, mācībspēkus, godīgi un caurspīdīgi atspoguļojot studentiem un sabiedrībai saistošu informāciju.

Kvalitātes politika balstās uz pieciem pamatprincipiem, kuros definētas augstskolas prioritātes, lai attīstītu savu konkurētspēju, nodrošinātu darbinieku konkurētspēju, kā arī nodrošinātu kvalitatīvu, darba tirgus prasībām atbilstošu, valstiski atzītu studiju procesu augstskolā.

Lai nodrošinātu šos pamatprincipus BAT ir savā darbībā ievēro sekojošas prioritātes:

- Klients (gan iekšējais, gan ārējais), kas ietver klienta apmierinātības regulāru noteikšanu (studējošie, kursanti, absolventi, darbinieki, darba devēji).
- Augstvērtīga pakalpojuma piedāvājums.
- Nepārtraukta procesu pilnveide, lai nodrošinātu procesu efektivitāti, lietderību un elastību, kas ļauj iespējami pilnvērtīgi apmierināt klientu vajadzības.
- Profesionālā un personības izaugsme

Vadoties no BAT definētās vīzijas un misijas, to sasniegšanai kvalitātes politikā tiek vērtēti sekojoši aspekti:

- Esošo studējošo vēlmes un vajadzības
- Absolventu vēlmes un vajadzības
- Docētāju zināšanas un prasmes profesionālajā jomā
- Izcilas darbības piemēri Eiropas vadošajās augstskolās

Programmas īstenojuma kvalitatīvie rādītāji tiek mērīti izmantojot dažādus instrumentus, no augstskolas iekšējās datu sistēmas tiek atlasīti statistiskie rādītāji kā, piemēram, imatrikulēto, studējošo, absolventu un studējošo skaits. Izmantojot dažādu mērķauditoriju aptaujas u.c. tiek iegūta informācija par studējošo, darba devēju, absolventu un darbinieku apmierinātības līmeni, pedagoģiskā snieguma līmeni, absolventu profesionālās karjeras parametriem, kā, piemēram, darba atlīdzība, karjeras izaugsme utt.)

Šo kvalitatīvo datu rezultātu dinamika tiek analizēta gan vadības līmenī, gan arī katras struktūrvienības ietvaros, tādējādi nodrošinot operatīvu un adekvātu lēmumu pieņemšanu saistībā ar nepieciešamajām darbībām, kas jāveic, lai nodrošinātu pakalpojuma vispārējās kvalitātes un klientu apmierinātības līmeņa paaugstināšanu vai saglabāšanu.

Lai nodrošinātu iekšējo kvalitāti tiek ievēroti sekojoši principi:

- 1) augstākās vadības ieinteresētība nepieciešamās kvalitātes līmeņa sasniegšanā;
- 2) augstskolas darbības fokusēšana uz studējošo, absolventu un personālu;
- 3) personāla apzināta līdzdalība kvalitātes pilnveidošanā un nepārtrauktā uzlabošanā;
- 4) akadēmiskā personāla iesaistīšanās zinātniskajā darbībā;
- 5) procesu pieeja – uz faktiem par darbību balstīta procesu vadība;
- 6) uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšana.

Studiju programmu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas pamatā ir:

1. Studiju programmu analīze un salīdzināšana gan Latvijas gan starptautiskā līmenī;
2. Docētāju vērtēšana;
3. Zinātniskās darbības nodrošināšana;
4. Studējošo, absolventu, darbinieku un sadarbības institūciju viedokļu regulāra apzināšana un analīze;
5. Rūpīga finanšu un resursu plānošana visos vadības līmeņos.

Kvalitātes kontrole tiek īstenota organizējot uzņēmuma iekšējos kvalitātes vadības sistēmas auditus, lai izvērtētu vai BAT struktūrvienību darbība un veiktie procesi atbilst uzņēmuma misijai, vīzijai un 28 definētajiem mērķiem, kā arī lai kontrolētu procesu un struktūrvienību veikto darbību atbilstību normatīvajiem dokumentiem un novērtētu veikto darbību efektivitāti.

Informācija par studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai pievienota 9.pielikumā.

3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/ vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem)

Studiju programmu izstrādāja BAT VA nodaļas vadība un mācībspēki, ciešā sadarbībā ar nodaļas mācībspēkiem, kā arī darba devējiem un nozares speciālistiem. Pielikumā skatīt studiju programmas izstrādes procesā iesaistīto ārējo ekspertu, mācībspēku, darba devēju sarakstu.

Plānotais mācībspēku iesaistes veids:

- 1) Izstrādāt jaunus studiju kursu aprakstus, kuriem ik gadu lielā mērā jābūt kvalitatīvi labākiem par iepriekšējiem.
- 2) Dalība nodaļas metodiskajos semināros par studiju procesa pilnveidi katrā studiju kursā (ieskaitot kursa aprakstu veidošanu);
- 3) Docētāji, kuri ir nodaļas domes sastāvā, kā arī darba devēji, kas ir domes sastāvā, apspriežot un akceptējot studiju rezultātus valsts pārbaudījumos, analizēs plānotos rezultātus kontekstā ar studējošo sasniegtajiem rezultātiem studijuursos.
- 4) VA nodaļa plāno pastiprināt mācībspēku iesaisti, veicot šādus pasākumus:
 - a)organizēt publisko lekciju norisi,
 - b)organizēt regulāras docētāju nodarbību hospitācijas pēc vienotiem BAT hospitācijas kritērijiem;
 - c)pārtraudzīt nodaļas organizēto metodisko semināru norisi,

- d)organizēt metodiskos seminārus vismaz divas reizes studiju gada laikā,
- e)izstrādāt metodisko norādījumus studiju kvalitātes uzlabošanai, kuros ietvert praktiski lietojamus rīkus un metodes;
- f)pilnveidot studiju darbu novērtēšanas mehānismu un kritērijus;
- g)popularizēt docētāju pedagoģisko pieredzi, par docētāju Erasmus programmas ietvaros iegūtajām atziņām un pieredzi, regulāri informējot katedru sēdēs.

Galvenās sadarbības formas ar darba devējiem ir:

- 1) sadarbība ar darba devējiem, lai attīstītu esošo programmu pielāgošanu tirgus prasībām, jo īpaši meklējot prakses iespējas studiju programmā studējošajiem.
- 1) līgumu slēgšana par sadarbību praksi organizēšanā; dziļāka saikne ar darba devējiem varētu veicināt individuālo uzdevumu formulēšanu studējošajiem prakses laikam.
- 2) darba devēju (dažādu nozaru profesionāļu) iesaiste lekcijās un jo īpaši praktiskajās nodarbībās;
- 3) līdzdalība nodaļas Domes darbā, tajā skaitā izskatot jaunās studiju programmas, kā arī pašnovērtējuma ziņojumus;
- 4) darba devēju piesaiste valsts pārbaudījumu komisiju darbā;
- 5) darba devēju uzaicināšana BAT konferencēs u.c.

Pielikumā pievienoti darba devēju nodomu līgumi (apliecinājumi) par studējošo prakses nodrošināšanu

10.pielikumā

VI Mācībspēki

4.1. *Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā, un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai*

Akadēmiskā personāla atlase:

- a) veidot augstākās izglītības prasībām atbilstošu akadēmisko vidi, atbilstoši BAT noteiktajai kārtībai komplektēt zinātnisko un akadēmisko personālu, kā arī organizēt tā kvalifikācijas celšanu;
- b) sekmēt VA nodaļas akadēmiskā personāla un darbinieku lojalitāti, motivējot viņus darba kvalitātes paaugstināšanai ar apbalvojumu pasniegšanu, atzinības izteikšanu, dažādu sociālo un kultūras pasākumu veidošanu un iespēju robežās – materiālo stimulēšanu;

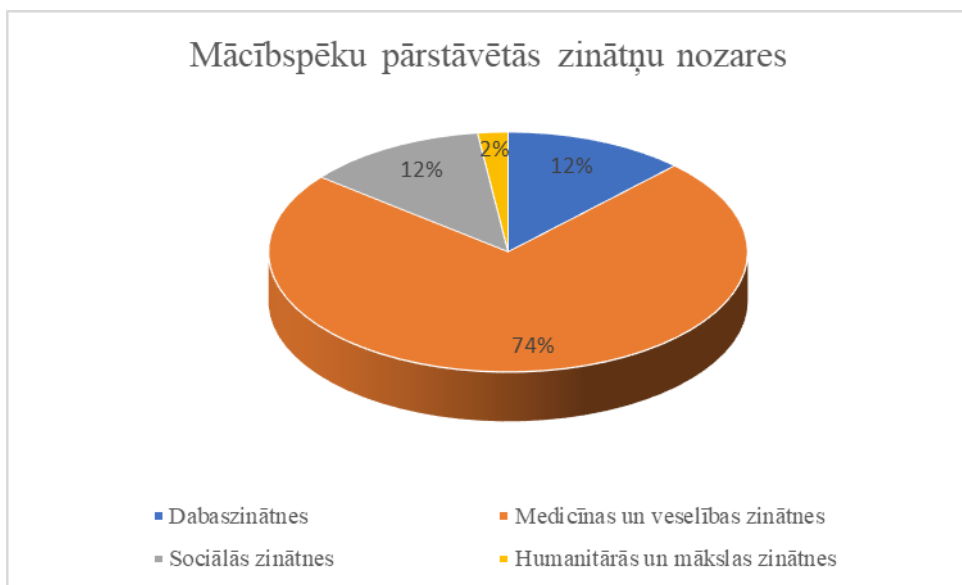
Akadēmiskā personāla zinātniskās darbības stimulēšana:

- a) attīstīt zinātniski pētniecisko darbu, veikt zinātniskos pētījumus, izstrādāt monogrāfijas, mācību grāmatas un studiju līdzekļus.
- b) attīstīt zinātnisko pētniecību, stimulējot docētājus un koordinējot to darbību monogrāfiju, mācību grāmatu un citu zinātnisko publikāciju sagatavošanā, īpašu uzsvāru liekot uz zinātniskajām publikācijām starptautiskajās citējamajās datu bāzēs (WoS, SCOPUS un Erih Plus);
- c) nodrošināt apmaksu starptautiski atzīto publikāciju tulkošanai angļu valodā;
- d) koordinēt VA nodaļas akadēmiskā personāla darbību, lai attīstītu kopējos docētāju un studējošo zinātniskos pētījumus.

4.2. *Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai*

Studiju procesa īstenošanā piedalās BAT vēlēts akadēmiskais personāls (zinātņu doktori – profesori, asociētie profesori un docenti, un maģistri - lektori), kā arī pieaicinātie viesprofesori un vieslektori no citām Latvijas augstskolām, kā arī nozares profesionāļi.

No Programmā iesaistītiem mācībspēkiem 74% pārstāv medicīnas un veselības zinātnes nozari, 12% dabaszinātnes, tāpat arī tikpat daudz ir sociālo un humanitāro zinātņu jomas speciālisti, kas kopumā norāda uz mācībspēka kompetenci un multidisciplināritāti (skatīt 1.attēlu).

1. attēls Mācībspēku pārstāvētās zinātņu nozares

Programmā kopumā plānots strādāt 49 mācībspēkiem, no kuriem 7 ir ievēlētie docētāji ar doktora un maģistra zinātnisko grādu. Pēc programmas licences saņemšanas ir plānots palielināt ievēlēto mācībspēku skaitu, atbilstoši likumā noteiktajām prasībām. Ievēlēto mācībspēku skaita palielināšana ļaus ne tikai realizēt studiju plānu, bet arī veicinās programmas attīstību ilgtermiņā.

4.3. *Raksturot augstskolas/ koledžas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību (ja piemērojams, māksliniecisko jaunradi)*

Docētāju kvalifikācijas celšana ir BAT akadēmiskā personāla motivācijas, pieredzes un zinātniskā potenciāla paaugstināšana. Tas notiek docētājiem piedaloties konferencēs, publicējot rakstus, monogrāfijas, apmainoties ar pieredzi vai docējot studiju kursus Erasmus+ ietvaros.

Akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai BAT ir izveidota stimulējoša darba samaksas sistēma, kas aprakstīta „Augstskolas personāla darba samaksas organizācijas nolikumā” (apstiprināts 2019.gada 23.oktobrī Senāta sēdē).

Pamatā tiek izmantotas šādas akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides formas:

- zinātnisko publikāciju sagatavošana un publicēšana starptautiskos recenzējamos izdevumos;
- akadēmiskā personāla uzstāšanās starptautiskās un starpaugstskolu konferencēs, semināros, piedalīšanās nacionālos vai starptautiskos projektos un pieredzes apmaiņas programmās;
- akadēmiskā personāla mobilitātes veicināšana, organizējot sadarbību ar citām līdzīga profila augstskolām kā Latvijā, tā arī citās valstīs (t.sk. ERASMUS+ programmas ietvaros);

- docētāju piedalīšanās BAT organizētās zinātniskās konferencēs, kā arī viņu rakstu publicēšana starptautiskos žurnālos un BAT žurnālā Acta Prosperitatis;
- jauno docētāju piedalīšanās metodiskos semināros jaunu pasniegšanas metodiku un pedagoģisko prasmju apgūšanai;
- docētāju, kuriem nav augstākās pedagoģiskās izglītības, mācību programmu apgūšana par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktiku vai izglītības darba vadību;
- apmācības/stažēšanās starptautiskos mācību centros, ārvalstu augstskolās;
- studijas doktorantūrā un promocijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana;
- docētāju darbam nepieciešamo svešvalodu zināšanu pilnveide.

BAT ir apstiprināti “Zinātniskās darbības finansēšanas noteikumi”, kas nosaka zinātniskās darbības finansēšanas pamatprincipus un atlīdzības izmaksu likmes. Atbalstu piešķir zinātniskas publikācijas sagatavošanai un publicēšanai starptautiski citētos izdevumos, prioritāri rakstiem, kas tiks publicēti Web of Science vai Scopus datubāzēs indeksētajos zinātniskajos žurnālos ar citējamības indeksu augstāku par vidējo attiecīgajā zinātnes nozarē. Atbalsts tiek sniegts arī dalībai starptautiskos zinātniskos pasākumos (starptautiskas konferences, kongresi vai simpoziji, starptautisku zinātnisku asociāciju un citi pasākumi) BAT pārstāvniecības nodrošināšanai.

Studiju programmā iesaistītie docētāji atbilstoši amatam izpilda noteikto akadēmisko slodzi, kas ietver ne tikai lekcijas, praktisko darbus, bet arī gatavošanos lekcijām, izpildīto kārtējo pārbaudījumu vērtēšanu, kas ir pietiekami darbietilpīgs process. Neskatoties uz to, katrs docētājs turpina pašizglītoties, pašpilnveidoties, apgūstot aktuālo informāciju savā docējamajā studiju kursā un turpinot zinātniski pētniecisko darbu izvēlētajā lietišķo pētījumu problemātikā. Tas notiek gan pašmācības ceļā, gan piedaloties konferencēs, gan, apgūstot pieredzi studiju procesa kvalitātes paaugstināšanā citās augstskolās, gan, lasot lekcijas Erasmus+ mobilitātes ietvaros. Erasmus+ mobilitātes programma ir vērtīga studiju procesa pilnveidei BAT.

11. pielikumā pievienots saraksts ar visiem mācībspēkiem, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā, kā arī pielikumos pievienotas visu mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae) un arī pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts.

V Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr.
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	1. pielikums
II. Resursi un nodrošinājums	
Studiju programmas atbilstība kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām (Augstskolu likuma 55.1 pants)	2. pielikums Nav piemērojams
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums	3. pielikums
Studiju programmas atbilstības profesiju standartam	4. pielikums
Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums	5. pielikums Nav piemērojams
Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām	6. pielikums
Studiju kursu apraksti	7. pielikums
Studiju kursu kartējums	8. pielikums
Studiju prakses nolikums	
Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	9. pielikums
Darba devēju nodomu līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu	10. pielikums
IV. Mācībspēki	
Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	11. pielikums
Mācībspēku biogrāfijas (<i>Curriculum Vitae</i>) <i>Europass</i> formā	
Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts	
Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
Jāpievieno informācija pēc 12. pielikumā noteiktā saraksta	12. pielikums